

- високі адміністративні витрати, що спричиняють зменшення видатків щодо матеріального забезпечення застрахованих осіб;
- невисокий рівень фінансування соціальної сфери;
- неефективне управління соціальними процесами в суспільстві.

Для вирішення вище окреслених проблем у соціальній сфері, держава повинна здійснити необхідні кроки щодо удосконалення соціальної сфери. Система загальнообов'язкового державного соціального страхування потребує реформування своєї структури та удосконалення механізмів функціонування. Ці зміни забезпечать новий рівень здійснення державного загальнообов'язкового соціального страхування в Україні та дозволять підвищити рівень життя населення.

Використані джерела

1. Козюпа С. В. Державне соціальне страхування як важлива складова системи соціального захисту в реалізації соціальної політики держави /С. В. Козюпа. – 2014. – С. 70–74.
2. Коцур А. С. Розвиток системи соціального захисту в Україні / А. С. Коцур. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил: Науковий журнал – Тернопіль: Економічна думка, 2016. – №21 – С. 146–151.

Шелепа Михайло

(науковий керівник: к.г.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Баб'як Г.П.)

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Ринок робочої сили має принципову особливість – його складовими є безпосередньо живі люди, які не тільки виступають носіями робочої сили, а й наділені специфічними особливостями: психофізіологічними, соціальними, культурними, релігійними, політичними і т.д. Ці особливості мають істотний вплив на мотивацію і ступінь трудової активності людей і відбиваються на стані ринку робочої сили в цілому, що і складає актуальність дослідження проблеми.

Формування попиту і пропозиції робочої сили пов'язано з демографічними процесами.

Тенденції та особливості впливу природного та механічного руху на стан ринку праці в Тернопільській області є такими:

Загальне скорочення населення області в 2017 р. відбулося за рахунок як природного скорочення – 5525 осіб, так і міграційного – 1355 осіб. Головний чинник формування чисельності населення регіону – природне скорочення населення. У 2017 р. воно відбулося в усіх районах області та в трьох містах

(міськрадах) обласного значення. Тільки в м. Тернополі спостерігався природний приріст населення (+393 особи). Така тенденція характеризується скороченням кількості працездатного населення, а також великим навантаженням на людські ресурси у майбутньому. Це призведе до збільшення відсоткової частки пенсіонерів у суспільстві та регіоні до загострення проблеми батьків і дітей.

Значно менший вплив на формування чисельності населення області порівняно з розміром природного скорочення населення має міграційне скорочення населення. У 2017 р. воно спостерігалось у трьох містах (міськрадах) обласного значення та 15 районах області. Разом з тим, у м. Тернополі та Тернопільському і Шумському районах відбувся міграційний приріст населення [1]. Варто зазначити, що в області спостерігається високий рівень безробіття та низький рівень заробітної плати, що призводить до відтоку працездатного населення в інші області, країни, що мають більш високий показник розвитку ринку праці та рівень середнього доходу на душу населення.

Зменшення кількості населення в цілому призводить до скорочення працездатного населення, що представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна кількість населення та чисельність працездатного населення в Тернопільській області в період з 2013 по 2017 рік [1]

Рік	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність працездатного населення, тис. осіб	Відсоток працездатних відносно загальної чисельності, %
2013	1077,3	446,5	41,4
2014	1073,3	443,2	41,3
2015	1069,9	449,1	42,0
2016	1065,7	450,1	42,2
2017	1059,2	441,6	41,7

Таким чином, частка працездатного населення в середньому впродовж 2013-2017 рр становила близько 41,5%, що свідчить про критичний стан на ринку праці. Це призводить до зниження попиту і пропозиції на робочу силу в області.

Отже, демографічні процеси мають прямий вплив на формування та функціонування ринку праці. В Тернопільській області спостерігається погіршення демографічної ситуації, що призводить до нестабільної та критичної ситуації на ринку праці. Варто зазначити, що необхідно приймати заходи стабілізації та покращення демографічної ситуації в області, що дасть позитивний вплив та приріст на ринку праці у майбутньому [2].

Поліпшення демографічної ситуації звичайно необхідно пов'язувати з

виходом із соціально-економічної кризи. Але подолання кризових явищ у відтворенні населення буде тим успішнішим, чим скоріше буде взятий на озброєння науково-обґрунтований підхід до поліпшення умов життя населення, а значить і умов його відтворення. Для ефективного й результативного впливу на ситуацію необхідно застосовувати принцип комплексного підходу на основі конкретизації заходів державної політики, спрямованих на зміну передумови розвитку демографічних процесів для забезпечення демографічної бази розвитку власного трудового потенціалу, на підвищення ефективності використання наявних людських ресурсів та оптимізацію системи підготовки кадрів.

Використані джерела

1. «Державний комітет статистики України» – [Електронний ресурс] //Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Демографічна криза в Україні. Її причини та наслідки //Збірник матеріалів. – К.: Парлам. вид-во, 2003. – 449 с.
3. «Вплив демографічних чинників на формування ринку праці» [Електронний ресурс] //Режим доступу: <http://forum.kneu.net.ua/showthread.php>
4. Прохоровська С.А. Вплив демографічних чинників на процес відтворення сільського населення Тернопільської області /С.А. Прохоровська // Наукові записки : [зб. наук. праць викладачів і аспірантів кафедри економічного аналізу]. Ч. 1. Тернопіль: Економічна думка, 2002. – Вип. 11. – С. 116–118.

Schröder Christina

Technische Universität Dresden, Deutschland

RECHTLICHE UND WIRTSCHAFTLICHE DIMENSIONEN DER EUROKRISE 2010

Im Mai 2010 wurde innerhalb der EU nach langen Krisengesprächen eine Einigung im Hinblick auf die Verabschiedung eines milliardenschweren Rettungsschirms erzielt, der hoch verschuldete Euro-Länder vor dem Bankrott und die Währungsunion vor dem Zerfall bewahren sollte. Auf der Ebene der Finanzminister einigten sich die 27 Mitgliedsstaaten auf einen Kreditrahmen in Höhe von 500 Milliarden Euro, hinzu kommen weiterhin 250 Milliarden Euro, die der IWF stellt. Die EZB begann mit dem systematischen Aufkauf diverser Staatsanleihen, um «Liquidität und Tiefe» einiger ins Wanken geratener Märkte wiederherzustellen.

Diese beispielhafte Aktion zur Stabilisierung des Euro wirft jedoch auch einige Fragen auf, denn die gemeinsame Währung stellt die Eurozone vor besondere Herausforderungen: Historisch wurde ähnlichen Krisen häufig mit der einseitigen Abwertung der Währung begegnet, um die realen Schulden in der eigenen Währung zu reduzieren. Die Euroländer haben ihre geldpolitischen Kompetenzen jedoch an die EZB abgetreten, deren höchstes Ziel die Gewährleistung der Preisstabilität darstellt